

Els joves fan el Camí de Santa Teresa

▶ Aquest diumenge es clouen a Àvila els actes del pelegrinatge de joves de tot Europa. Organitzat per la Conferència Episcopal Espanyola, constitueix un dels actes per a joves més rellevants dins del V Centenari del Naixement de Sta. Teresa de Jesús. S'ha dit que els místics són els grans mestres de la fe i de l'espiritualitat. Santa Teresa de Jesús és un gran testimoni de fe per als joves cristians. Ella és doctora de l'Església, títol que es

dóna només a uns quaranta grans mestres, entre els quals, des de fa uns anys, també hi ha dones, com santa Teresa de Jesús i santa Teresa de l'Infant Jesús, totes dues de la tradició espiritual carmelitana.

GLOSSA

El llibre de l'avi

Uns germans de set i vuit anys m'informaven del seu pla de vacances. Em deia el petit: «El mes d'agost, que els pares treballen, anirem dues setmanes a casa dels avis. Allà ens ho passem molt bé. Fem excursions i anem a la piscina del poble. Una mica de deures quasi cada dia, i l'àvia, que era mestra, ens hi ajuda. Alguns dies, a la tarda, quan fa molta calor, ens asseiem amb l'avi sota unes moreres. Ell porta el llibre que parla de Jesús i que li va regalar el seu pare.» Aclaria el gran: «El llibre és la Bíblia, encara no ho saps. És com el que tenim nosaltres amb dibuixos, però amb més lletra, amb més explicacions i sense dibuixos.» Segueix el petit: «L'avi explica coses de la vida de Jesús i se les sap de memòria, quasi no li cal llegir el llibre. Perquè l'avi estima molt Jesús. Per això, quan acaba l'explicació, ens diu que resem el pare-nostre.» «També el resem a la nit amb l'àvia, quan anem a dormir —diu el gran—, i el diumenge quan anem a missa. Amb altres nens i nenes fem d'escolans.» «Els néts són la corona dels avis, els pares són l'orgull dels fills» (Pr 17,6).

Aquests infants viuen uns dies de vacances ben aprofitats. «Per això cal que ens prenguem més seriosament els ensenyaments rebuts, si no

volem anar a la deriva» (He 2,1). Vida familiar intensa amb la generació dels grans, aprenent a estimar les persones. Contacte amb la natura trepitjant els camins, aprenent a estimar els llocs i la creació, aprenent a respectar la natura i a conservar-la. Temps de conversa i de silencis, aprenent a escoltar i dialogar amb els altres. Espai per conèixer Jesús, per adreçar-se a Déu Pare. Temps per desenvolupar el sentit de pertinença a una família, a una terra, a una comunitat social, a la comunitat dels seguidors de Jesús: l'Església.

Aquests avis i tants d'altres, cadascú segons les seves possibilitats i les condicions de l'entorn, faciliten amb el seu testimoniatge el pas de la fe de generació en generació, amb una colla d'ensenyaments afegits que són, alhora, concreció d'una manera de viure amarada de valors evangèlics que ajuden els infants, també, a créixer, a fer-se grans i a ser bons ciutadans. De vegades, els avis ho poden fer explícitament amb la complicitat de l'entorn familiar; d'altres, implícitament, només amb el seu testimoniatge personal. La força de l'Esperit sempre actua «... perquè per a Déu no hi ha res impossible» (Lc 1,37).

Enric Puig Jofra, SJ

PARAULA I VIDA

El rostre de la misericòrdia de Déu és Jesús (I)

El Sant Pare Francesc ha convocat per a l'any vinent un Jubileu extraordinari que serà l'**Any de la Misericòrdia**. Aquest Jubileu, que s'inaugurarà a la basílica de Sant Pere del Vaticà el pròxim 8 de desembre per commemorar el 50è aniversari de la clausura del Concili Vaticà II, acabarà el 20 de novembre de 2016, festa de Crist Rei. Serà després de l'obertura a Roma, quan el dia 13 de desembre, III diumenge d'Advent, s'obrirà la Porta Santa a Sant Joan del Laterà, la catedral de Roma i a les altres catedrals i esglésies de significat especial, i això ja és una novetat. El Papa vol que el Jubileu de la Misericòrdia se celebri a tot el món, com un signe més d'anar a les perifèries per anunciar l'Evangeli de l'alegria i de la misericòrdia. La Butlla de convocatòria *Misericordiae vultus* consta de 25 números, i presenta Jesús com «**el rostre de la misericòrdia del Pare**», una misericòrdia que «és font d'alegria, de serenor i de pau», ja que la misericòrdia de Déu «és la paraula que revela el misteri de la Santíssima Trinitat» (núm. 2).

L'Església vol «mantenir viu» el Concili Vaticà II (1962-1965), diu el Papa Francesc (núm. 4). Ja Sant Joan Pau II en l'inici del nostre segle havia demanat que l'Església s'interrogués sobre l'acollida del Concili. «A mesura que passen els anys, aquells textos no perden el seu valor ni el seu esplendor. Cal llegir-los de manera apropiada i que siguin coneguts i assimilats com a textos qualificats i normatius del Magisteri, dins la Tradició de l'Església. Sento més que mai el deure d'indicar el Concili amb la gran gràcia de la qual l'Església s'ha beneficiat en el segle xx. Amb el Concili se'ns ha ofert una **brúixola segura per a orientar-nos en el camí del segle que comença.**» (NMI 57). Ara el Papa Francesc reclama recuperar el Concili Vaticà II, com una mena de vent de l'Esperit, que va fer possible «parlar de Déu als homes del seu temps d'una manera més comprensible» (núm. 4).

L'Esclat ens parla del **Déu «pacient i misericordiós»** (núm. 6) per descriure la naturalesa de Déu. I és en les paràboles de la misericòrdia (l'ovella perduda, la moneda perduda i sobretot el fill pròdig, de Lluc 15) on Jesús revela la naturalesa del Pare compassiu i misericordiós (núm. 9). Per això precisament, la misericòrdia és «la biga mestra que sosté la vida de l'Església» (núm. 10), el que dóna plenitud i sentit a la fe dels creients, i per això sense el perdó, «queda només una vida infecunda i estèril» (núm. 10). D'ací que l'Església té «la missió d'anunciar la Misericòrdia de Déu» a tot el món (núm. 12). Hem de ser «misericordiosos com el nostre Pare celestial és misericordiós» (núm. 14), lema d'aquest Jubileu Extraordinari. El Papa també ens encoratja a estar al costat dels més vulnerables de la nostra societat, «a obrir el cor als qui viuen en les perifèries existencials» (núm. 15), a escoltar el crit d'auxili dels nostres germans i a obrir els nostres ulls a les misèries del món, per tal de fer-nos càrrec dels qui pateixen. El Papa ens demana alleujar les ferides «amb l'oli del consol, a embenar-les amb la misericòrdia i a curar-les amb la solidaritat» (núm. 15).

Dissabte que ve és la festa de la **Santa Maria Assumpta al cel**, Mare de misericòrdia i Refugi dels pecadors. Que Ella ens ajudi a recórrer els camins de la misericòrdia envers els nostres germans. Recordem-li com en el Rosari: «**Maria, Mare de Gràcia, Mare de misericòrdia, deslliureu-nos dels nostres enemics i empareu-nos ara i en l'hora de la nostra mort. Amén.**»

† Joan-Enric Vives
Arquebisbe d'Urgell

ENTREVISTA

▶ **ANDREA GRILLO**

Litúrgia i família

El professor de teologia sacramental al Pontifici Ateneu de Sant Anselm de Roma, Andrea Grillo, que va participar en el IV Congrés Litúrgic de Montserrat, va fer una relectura de la *Sacrosanctum Concilium* i va mostrar aspectes encara desconeguts del text.

Com a laic, com veu la litúrgia?

Des del punt de vista dels laics, la litúrgia ha adquirit en els darrers 50 anys característiques noves a partir d'un concepte de participació activa, que ha canviat la manera de pensar l'acte litúrgic. S'entén que els subjectes de l'acte litúrgic són Crist i l'Església, que tenen necessitat d'una ministerialitat més àmplia, no només del bisbe o del prevere, sinó dels altres ministres de l'Església i, sobretot, de tots els batejats. En aquest sentit, cada laic passa a formar part de l'acció litúrgica.

En vigílies del Sínode, quina relació troba entre litúrgia i família?

El redescobriments de la litúrgia ha anat paral·lel amb el redescobriments significatiu del paper de la família dins l'Església. Aquest fet va en dues direccions: la primera és que redescobrir la litúrgia permet a la família llegir alguns actes elementals de vida com a ritus humans; a la vegada, permet també a l'Església reconèixer que en els grans actes sacramentals hi ha una base igualment humana.

Algun aspecte modern de la litúrgia?

El redescobriments de la litúrgia com a regal: do de Déu que no sols construeix l'Església, sinó també la cultura. En l'època moderna, el renaixement de l'interès per la litúrgia va relacionat amb l'espiritualitat. I avui una espiritualitat en el món tardomodern passa per la redescoberta dels actes simbòlics rituals, no només en l'Església sinó també en la cultura.

PREGÀRIES DE LA M. TERESA

Pel coneixement de la Bíblia

Oh Senyor, fes per manera que tota persona damunt la terra conegui la Bíblia.

Suscita en elles la fama de la teva Paraula.

I fes que sigui el nostre pa de cada dia. Que tots els qui saben llegir mirin l'Evangelí amb els seus propis ulls. Mentre que els qui no saben llegir trobin persones que ho facin per elles.

Però, per damunt de tot, quan la teva voluntat sigui coneguda, no et demanem sinó que es faci, i que et serveixis de nosaltres perquè sigui feta.

Amén.

Mare Teresa de Calcuta

HECHOS DE VIDA

Sobre las promesas de amor

La Premio Nobel, escritora y poeta polaca Wislawa Szymborska, el día que leyó su discurso en Estocolmo, ante la Academia Sueca que le concedía el Premio Nobel de Literatura 1996, contó su experiencia de amor:

—«Tenía yo 12 años y un adolescente de la misma edad me escribió una carta larguísima en la que me decía:

—«Sería capaz de ir hasta el fin del mundo por ti...» Y terminaba la carta diciendo:

—«Si mañana no llueve... estaré bajo tu balcón para verte».»

Hasta aquí el texto de la Premio Nobel. ¡En cuántas personas su amor es sólo de boquilla, de palabras y no de hechos, y mucho menos de sacrificios y renunciaciones!

Miran sólo por el **yo**, y no miran el **tú**. Es el lenguaje de las personas inmaduras, egoístas.

«Soy capaz de ir por ti hasta el fin del mundo... pero si mañana llueve no me esperes debajo de tu balcón.»

—No seamos cómodos: reforcemos el espíritu de sacrificio.

—No hay amor verdadero si uno es incapaz de **renunciarse a sí mismo** para el **bien del otro**, tal como nos pide Jesús.

El P. Sertillanges, profesor de la Gregoriana de Roma, decía:

—«Amar no es buscar **nuestro bien...** sino **querer el bien.**»

LEX ORANDI, LEX CREDENDI

El Tránsito de la Asunción (I)

Una de las fiestas más populares relacionadas con la vida de María es la Asunción. Esta celebración encierra un significado muy profundo. Las iglesias orientales se refieren a este misterio con el término *dormición*.

Tanto *Asunción* como *dormición* evocan la idea de tránsito, de paso, de cambio. Según la tradición, María, la madre de Jesús, no sufrió la corrupción de la muerte, sino que comparte la gloria de su Hijo. Se trata de un misterio profesado desde antiguo por los creyentes y proclamado como dogma a mediados del siglo xx.

La Asunción de María es una expresión extraordinariamente bella del núcleo del Evangelio. Es un mensaje de esperanza. La vida de Cristo es un camino abierto por el que podemos transitar el resto de la humanidad. Él compartió los sinsabores de la existencia humana. Gracias a este hecho, nosotros estamos llamados a compartir con Él la vida de Dios. Más allá de las puertas de la muerte nos espera Él.

Cristo ha sido el primero en resucitar; y después corresponderá a los suyos (1Co 15,23). ¿Y quién más suya que su madre? La voluntad del Padre es que aquello que ha vivido el Hijo lo vivan el resto de los hijos.

Josep Otón

La mística de la Palabra, Editorial Sal Terrae, del Grupo de Comunicación Loyola

LECTURES MISSA DIÀRIA

I SANTORAL

Accés al Breviari

10. ■ Dilluns (litúrgia hores: 3a setm.) [2Co 9,6-10 / SI 111 / Jn 12,24-26]. Sant Llorenç, diaca hispànic i mr. a Roma (s. III). Sant Deodat o Adeodat, proletari; santa Astèria, vg. i mr.

11. □ Dimarts [Dt 31,1-8 / SI: Dt 32,3-4a.7-9.12 / Mt 18,1-5.10.12-14]. Santa Clara (Assís 1193-1253), vg., fund. Clarisses (OSC, 1212), patrona de la televisió. Sant Tiburci, mr.; santa Susanna, vg. i mr.

12. ■ Dimecres [Dt 34,1-12 / SI 65 / Mt 18,15-20]. Sant Herculà, bisbe; santa Hilària, mr., mare de santa Afra; beat Innocenci XI, papa (1676-1689); beat Joan de Rieti, rel. agustinià.

13. ■ Dijous (■ Urgell) [Js 3,7-10a.11.13-17 / SI 113 / Mt 18,21-19,1]. Sant Poncià, papa (230-235), exiliat a Sardenya amb sant Hipòlit, prev., considerats mrs. Màrtirs claretians de Barbastre (1936). Sant Cassià, mestre mr. a Imola (s. III); santa Concòrdia, mr.; santa Aurora, vg. i mr.; santa Centola, vg. i mr. Beat Josep Tàpies i companys, prev. mr., del bisbat d'Urgell.

14. ■ Divendres [Js 24,1-13 / SI 135 / Mt 19,3-12]. Sant Maximilià-Maria Kolbe (1894-1941), prev. franciscà conventual i mr. a Auschwitz. Sant Eusebi, prev. romà (s. IV); santa Anastàsia, rel. viuda.

15. □ Dissabte [Ap 11,19a;12,1-6a.10ab / SI 44 / 1Co 15,20-26 / Lc 1,39-56]. Assumpció de la Mare de Déu (inicialment i a Orient: la Dormició). Sant Tarsici, acòlit mr.

16. ■ † Diumenge vinent, XX de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Pr 9,1-6 / SI 33 / Ef 5,15-20 / Jn 6,51-58]. Sant Esteve d'Hongria (†1038), rei; sant Roc, de Montpeller, advocat de les malalties infeccioses; santa Serena, emperadriu; beat Joan de Santa Marta, prev. franciscà i mr. al Japó (1618), de Prades (Baix Camp).

DIUMENGE XIX DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del primer llibre dels Reis (1Re 19,4-8)

En aquell temps, Elies caminà durant un dia pel desert, s'assegué a l'ombra d'una ginestera i demanà la mort, pregant així: «Ja n'hi ha prou, Senyor. Preneu-me la vida; no he de ser més afortunat que els meus pares». Després s'ajagué sota aquella ginestera i s'adormí. Mentre dormia, un àngel el tocà i li digué: «Aixeca't i menja». Llavors veié al seu capçal un pa cuit sobre pedres i un cànir d'aigua. Menjà i begué, i s'adormí altra vegada. L'àngel del Senyor el tornà a tocar i li digué: «Aixeca't i menja, que tens molt de camí a fer». Ell s'aixecà, menjà i begué, i amb la força d'aquell aliment caminà quaranta dies i quaranta nits, fins que arribà a l'Horeb, la muntanya de Déu.

▶ Salm responsorial (33)

R. *Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor.*

Beneiré el Senyor en tot moment, / tindrè sempre als llavis la seva lloança. / La meva ànima es gloria en el Senyor; / se n'alegraran els humils quan ho sentin. R.

Tots amb mi glorifiqueu el Senyor, / exaltem plegats el seu nom. / He demanat al Senyor que em guiés; / ell m'ha escoltat, res no m'espanta. R.

Alceu vers ell la mirada. Us omplirà de llum; / i no haureu d'abaixar els ulls avergonyits. / Quan els pobres invoquen el Senyor, / els escolta i els salva del perill. R.

Acampa l'àngel del Senyor / entorn dels seus fidels, per protegir-los. / Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor; / felix l'home que s'hi refugia. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 4,30-5,2)

Germans, no entristiu l'Esperit Sant amb què Déu us ha marcat per reconèixer-vos el dia de la redempció final. Lluny de vosaltres tot mal humor, mal geni, crits, injúries i qualsevol mena de dolència. Sigueu bondadosos i compassius els uns amb els altres, i perdoneu-vos tal com Déu us ha perdonat en Crist.

Sou fills estimats de Déu: imiteu el vostre Pare. Viviu estimant, com el Crist ens estimà; ell s'entregà per nosaltres, oferint-se a Déu com a víctima d'olor agradable.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 6,41-51)

En aquell temps, els jueus murmuraven de Jesús perquè havia dit que era el pa baixat del cel, i es preguntaven: «Aquest, ¿no és Jesús, el fill de Josep? Nosaltres coneixem el seu pare i la seva mare, ¿i ara diu que ha baixat del cel?»

Jesús els digué: «No murmureu entre vosaltres. Ningú no pot venir a mi si no l'atreu el Pare que m'ha enviat. I els qui vénen a mi, jo els ressuscitaré el darrer dia. Diu el llibre dels Profetes que tots seran instruïts per Déu. Tots els qui han sentit l'ensenyament del Pare i l'han après vénen a mi. No vull dir que algú hagi vist mai el Pare: només l'ha vist el que ve de Déu; aquest sí que ha vist el Pare. Us ho dic amb tota veritat: els qui creuen tenen vida eterna. Jo sóc el pa que dona la vida. Els vostres pares, tot i haver menjat el manà en el desert, moriren, però el pa de què jo parlo és aquell que baixa del cel perquè no mori ningú dels qui en mengen. Jo sóc el pa viu, baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. Més encara: El pa que jo donaré és la meua carn: perquè doni vida al món.»

▶ Lectura del primer libro de los Reyes (1Re 19,4-8)

En aquellos días, Elías continuó por el desierto una jornada de camino, y, al final, se sentó bajo una retama y se deseó la muerte: «¡Basta, Señor! ¡Quítame la vida, que yo no valgo más que mis padres!» Se echó bajo la retama y se durmió. De pronto un ángel lo tocó y le dijo: «¡Levántate, come!» Miró Elías, y vio a su cabecera un pan cocido sobre piedras y un jarro de agua. Comió, bebió y se volvió a echar. Pero el ángel del Señor lo volvió a tocar y le dijo: «¡Levántate, come!, que el camino es superior a tus fuerzas.» Elías se levantó, comió y bebió, y, con la fuerza de aquel alimento, caminó cuarenta días y cuarenta noches hasta el Horeb, el monte de Dios.

▶ Salmo responsorial (33)

R. *Gustad y ved qué bueno es el Señor.*

Bendigo al Señor en todo momento, / su alabanza está siempre en mi boca; / mi alma se gloria en el Señor: / que los humildes lo escuchen y se alegren. R.

Proclamad conmigo la grandeza del Señor, / ensalcemos juntos su nombre. / Yo consulté al Señor, y me respondió, / me libró de todas mis ansias. R.

Contempladlo, y quedaréis radiantes, / vuestro rostro no se avergonzará. / Si el afligido invoca al Señor, él lo escucha / y lo salva de sus angustias. R.

El ángel del Señor acampa / en torno a sus fieles y los protege. / Gustad y ved qué bueno es el Señor, / dichoso el que se acoge a él. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Efesios (Ef 4,30-5,2)

Hermanos:

No pongáis triste al Espíritu Santo de Dios con que él os ha marcado para el día de la liberación final. Desterrad de vosotros la amargura, la ira, los enfados e insultos y toda la maldad. Sed buenos, comprensivos, perdonándoos unos a otros como Dios os perdonó en Cristo.

Sed imitadores de Dios, como hijos queridos, y vivid en el amor como Cristo os amó y se entregó por nosotros a Dios como oblación y víctima de suave olor.

▶ Lectura del santo evangelio según san Juan (Jn 6,41-51)

En aquel tiempo, los judíos criticaban a Jesús porque había dicho: «Yo soy el pan bajado del cielo», y decían: «¿No es éste Jesús, el hijo de José? ¿No conocemos a su padre y a su madre? ¿Cómo dice ahora que ha bajado del cielo?»

Jesús tomó la palabra y les dijo: «No criticéis. Nadie puede venir a mí, si no lo atrae el Padre que me ha enviado. Y yo lo resucitaré el último día. Está escrito en los profetas: "Serán todos discípulos de Dios." Todo el que escucha lo que dice el Padre y aprende viene a mí.

»No es que nadie haya visto al Padre, a no ser el que procede de Dios: ése ha visto al Padre. Os lo aseguro: el que cree tiene vida eterna. Yo soy el pan de la vida. Vuestros padres comieron en el desierto el maná y murieron: éste es el pan que baja del cielo, para que el hombre coma de él y no muera. Yo soy el pan vivo que ha bajado del cielo; el que coma de este pan vivirá para siempre. Y el pan que yo daré es mi carne para la vida del mundo.»

Faç de Crist. Fragment del Retaule de la Santa Cena, procedent de la desapareguda Cartoixa de Valdecristo (Museu de la Catedral de Sogorb)

COMENTARI

Jesús, pa de vida per al món

La fe no s'imposa, es proposa, ja que és una gràcia, un do gratuït de Déu. És com l'amor. Els qui creuen i s'estimen poden donar nombroses explicacions. Però les raons per creure i estimar són d'un altre ordre que el racionalment pur. Un pot refusar els dons de la fe i de l'amor, tancar-los el cor, perquè res ni ningú no pot obligar-lo a acollir-los. Déu mateix, quan es tracta de la fe, vol que donem una resposta lliure a les seves crides, que sigui un compromís personal.

Jesús no ha buscat convèncer per la força dels arguments aquells que protestaven quan va dir: «Jo sóc el pa baixat del cel, [...] el pa viu que dona la

vida» al món. «Qui menja aquest pa, viurà per sempre». Per als seus contemporanis era difícil acceptar la seva pretensió: que, sent un home com nosaltres, hagués baixat del cel. Com pot ser pa per a la vida del món? Això no s'ho pot creure ningú, si no li ho ha estat revelat pel Pare. No hi ha fe sense la conversió del cor: deixem que Déu actuï i guïi. Jesús no entra en discussions amb els qui s'escandalitzen de les seves paraules. Els invita a deixar-se interrogar des de la fe. Qui creu no està mai sol.

L'obertura a Déu introdueix en el creient la vida. Sabem que en la Pasqua de la seva existència Jesús oferirà a través de l'Eucaristia la vida eterna, oferta de vida, d'esperança i d'amor. Jesús ha bai-

xat del cel per satisfer la fam de l'home: és la penyor de la vida eterna.

En la segona lectura, sant Pau ens explica que Jesús ha esdevingut salvació de l'home «perquè s'entregà per nosaltres». Jesús és el pa de la vida perquè s'ha revelat i s'ha donat tot ell per alliberar-nos del pecat i del mal. L'encarnació de Jesucrist, Fill de Déu, culmina a la creu per la nostra vida, per la nostra salvació i es prolonga en el signe sacramental del pa l'eucarístic. Segueix: «Viviu estimant, com el Crist ens estimà». Així esdevindrem *eucaristia*: do per als altres. En la reciprocitat solidària, en el compromís envers els altres s'expressa la vivència de la presència vital de Jesucrist entre nosaltres.

Ignasi Ricart, claretià

Nou grapats, una aposta de Càritas per la inserció laboral a Urgell

Càritas d'Urgell ha creat una empresa d'inserció laboral: «Nou Grapats». Els seus objectius són la producció i venda de productes i serveis que incorporin valor: sostenibilitat social i ambiental, qualitat, servei, innovació, confiança, i fer-ho a través del sector de reciclatge tèxtil i dels serveis de neteja. Es vol arribar en 3 anys a 10 llocs de treball i en 4 anys a 17 llocs de treball. Un projecte que inclou la xarxa de recollida, punts de tria i posta a punt, i la botiga Grapats.

El Director voluntari de Càritas d'Urgell, Josep Casanova, explica que «l'embrí del projecte de Nou Grapats va començar fa més de deu anys: quan vam muntar la botiga Grapats a La Seu d'Urgell la idea ja era crear un projecte d'inserció sociolaboral. Ha passat el temps, hem evolucionat, hem après moltes coses... i ara també és veritat, des de Càritas s'aposta molt pels temes d'economia social i solidària. És per això que hem acabat donant forma al projecte en forma d'empresa d'inserció».

Aquell projecte inicial d'inserció sociolaboral mitjançant el reciclatge de roba de segona mà ha evolucionat considerablement. «És important per a la nostra societat aprendre a reciclar i reutilitzar, més encara si això pot ajudar a donar feina i formació als que necessiten un altre camí», assenyala Josep Ca-

sanova. Avui Càritas ha posat en marxa un projecte més ambiciós.

Diverses línies de treball

Nou Grapats tindrà diverses línies de treball: la primera és la del reciclatge tèxtil, amb la recollida de roba amb contenidors, manipulació, i venda al detall, que ja està en part, desenvolupada. Ara però, cal incrementar la quantitat de roba recollida, optimitzar la xarxa de recollida amb valor a les comarques d'influència, incrementar vendes al detall (venda en mercats, promoció de noves botigues), i també d'altra banda, la reforma de la botiga Grapats, amb un canvi estratègic d'horaris.

També es posarà en marxa un nou taller de cosir, pensat per ensenyar a cosir i al mateix temps reparar peces de

roba per encàrrec. L'altre, és la de serveis de neteja.

Una altra línia de treball són els serveis de neteja: Al mateix temps que es fa una instal·lació de maquinària per a fer la neteja de roba reutilitzada, sense inversió addicional es podrà iniciar una nova línia de negoci com és la bugaderia no industrial. Un gran nombre d'empreses d'inserció tenen en la seva cartera de serveis el de la neteja a domicili, que requereix poca estructura i dóna moltes oportunitats per crear llocs d'inserció. La combinació de neteja de roba i de locals dóna peu a poder oferir serveis integrals de neteja.

Per a Casanova, «una empresa d'inserció és més que una empresa, perquè uneix el negoci, amb la gestió de la formació i els processos d'inserció de les persones que volem ajudar».

Actualment, en més de 20 bisbats s'estan fent projectes relacionats amb l'economia social i la reutilització tèxtil. El nou projecte donarà valor afegit al pla d'acció de Càritas d'Urgell. «Perquè la valoració que des de fa dies hem fet del nostre programa de formació i inserció sociolaboral ens porta a dues conclusions; la primera, que necessitem connectar amb el món empresarial del nostre entorn per promoure la col·laboració amb el nostre programa laboral. I en aquest sentit, la millor ei-

na per crear oportunitats per a les persones es la creació de llocs de treball d'inserció, que ens proporcionen un espai per crear treball remunerat, formació i es donen oportunitats per facilitar l'acompanyament necessari als usuaris. La segona conclusió és que ens cal disposar d'un nou recurs en forma d'empresa d'inserció, que dins del marc legal vigent és la forma jurídica més idònia per les seves especificitats de compaginar el negoci i la formació». El director de Càritas es mostra encoratjat perquè amb aquesta forma de SL es pot gaudir de bonificacions en les quotes empresarials, rebre suport en formació, accedir a noves línies de convenis i subvencions, obtenir possibles aliances amb les xarxes del sector d'economia social, i realitzar una gestió especialitzada diferent a la de Càritas.

Càritas està fent una reorientació molt important del model d'economia social, anant de la xarxa de robbers cap un model més autosustainable, com diu Josep Casanova, «a partir de la nostra cultura de la roba i de les tasques actuals de Càritas d'Urgell, volem promoure un model de gestió que es preocupa pel medi ambient i per les persones, que cerca tancar el cicle d'obtenció de recursos i la destinació dels mateixos al servei de la reinserció laboral».

LA PLETA

Un tot dinàmic i interdependent. Postil·les a *Laudato si'* (2)

En la primera part de l'encíclica, el Papa Francesc articula un diagnòstic de la situació crítica del planeta Terra. Presta atenció als grans temes de l'ecologia, fent-se eco de problemes molt greus que requereixen una atenció urgent i universal. Segons el seu criteri, s'han superat els nivells màxims d'explotació. El Papa ens fa veure que no disposem de recursos naturals indefinits, que la Terra és un bé limitat i que cal distribuir justament els béns que neixen d'ella, perquè tot ésser viu pugui viure i fer la seva missió en el cicle de la vida.

Jorge Mario Bergoglio fixa l'atenció, en la gestió d'un bé essencial per a la vida en el planeta: l'aigua. Assenyala les bases d'una ètica de la distribució de l'aigua. És imprescindible per a la vida, també per a la vida humana, sobretot si tenim en compte, que gairebé el vuitanta per cent del pes de la persona està fet d'aigua. El Papa argumenta la necessitat de distribuir correctament aquest bé absolutament imprescindible i també exhorta a no malbaratar-lo.

«L'accés a l'aigua potable i segura és un dret humà bàsic, fonamental i universal, perquè determina la supervivència de les persones, i per tant és condició per a l'exercici dels altres drets humans. Aquest món té un greu deute social amb els pobres que no tenen accés a l'aigua potable» (30).

Hi ha suficient aigua per abastir tot els éssers humans, però cal distribuir-la amb justesa. El problema no rau en la demografia, sinó en la mala gestió d'aquest bé essencial. «Per la nostra causa —diu—, milers d'espècies ja no donaran glòria a Déu amb la seva existència ni podran comunicar-nos el seu propi missatge. No hi tenim dret» (33).

El Papa Francesc critica, amb vehemència, l'egoisme i l'ambició de posseir que causa desequilibris immensos en el món. Mentre uns pocs cada cop tenen més, una gran massa d'éssers humans, cada

cop té menys. La riquesa natural del món no està ben distribuïda, per causa de la gasiveria i la set de consum.

A criteri del Papa Francesc, la raó del desgavell ecològic no és el creixement demogràfic. Hi ha recursos per a tots, però solament si optem per un estil de vida sobri i auster, si ens atenem a les necessitats reals i vivim integrats en la naturalesa, agermanats amb tots els éssers que hi viuen i no en creem de noves a cada moment, aleshores sí que és possible que cadascú pugui viure en el planeta Terra de manera digna.

Escric Jorge Mario Bergoglio: «Culpar l'augment de la població i no el consumisme extrem i selectiu d'alguns, és una manera de no afrontar els problemes. Es pretén legitimar així el model distributiu actual, en què una minoria es creu amb el dret de consumir en una proporció que seria impossible generalitzar, perquè el planeta no podria ni tan sols contenir els residus de semblant consum» (50).

En sintonia amb documents molt recents de *Justícia i Pau*, el Papa Francesc es refereix al deute ecològic que els països més industrialitzats del planeta tenen respecte els països més pobres.

Francesc Torralba
Doctor en Teologia